

เรื่องราวประสบการณ์ที่มีคุณค่าของ คุณถนอมศรี ทิพย์โพธิ์

ประวัติส่วนตัว ทางบ้านมีฐานะยากจน เพราะว่าพ่อ แม่มีอายุเยอะแล้วและมีลูกหลายคน หลังจากจบชั้น ม.3 ก็เริ่มมองหาอนาคตตัวเอง พอมองหาอนาคตตัวเองก็อยากจะร้องไห้ นึกว่าจะไม่ได้เรียนซะแล้ว สอบโควตาครูได้ แต่เขาไม่ได้ให้เงินก็เลยสละสิทธิ์ เพราะพ่อแม่ไม่มีเงินก็ได้ไปสอบเรียนต่อผู้ช่วยพยาบาล ซึ่งตัวเองเป็นคนเรียนดีมาตลอดตั้งแต่ประถมศึกษา จนถึงมัธยมสอบได้ที่หนึ่งมาตลอด ขณะเรียนผู้ช่วยพยาบาลแม่ส่งเงินให้เดือนละ 100 บาท จบกลับมายังมีเงินเก็บอีกพันกว่าบาท เอาไว้ซื้อชุดใหม่ ในวันที่จะมาทำงาน ตอนเรียนผู้ช่วยพยาบาลตัวเองได้รับใบประกาศนียบัตรในฐานะเป็นคนทำงานดี ผลการเรียนดี ประพฤติดี การทำงานมีระเบียบ วันนั้นแม่ไปร่วมงานด้วยและไม่คิดว่าตัวเองเด็กจะไปโผล่บ้านนอกคนหนึ่งจะได้ พอได้แล้วทำให้หัวใจพองโต

หลังจากจบผู้ช่วยพยาบาล ก็ได้มาบรรจุทำงานที่แผนก ER และ ICU ที่โรงพยาบาลน่าน ทำงานได้ 3 ปีก็ไปสอบเรียนต่อพยาบาลเทคนิค ซึ่งเป็นนักเรียนทุน ได้ทุนเดือนละ 1500 บาท ในสมัยนั้นเงิน 1500 บาท มีค่ามากสำหรับตัวเอง หลังจากจบพยาบาลเทคนิคก็มาทำงานที่โรงพยาบาลน่าน ได้ 4 ปี ก็สอบไปเรียนต่อพยาบาลวิชาชีพต่อเนื่องที่วิทยาลัยการพยาบาลพุทธชินราช จากนั้นปี 2536 ได้แต่งงานและย้ายมาอยู่ที่โรงพยาบาลท่าวังผา

ในช่วงที่อยู่โรงพยาบาลน่านตัวเองยึดถือคติประจำใจไว้ว่า “ไม่มีความจน ในหมู่คนที่ขยัน” และมีหลักในการทำงานคือ ทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด ในความรับผิดชอบของตัวเองด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ประรณาดิต่อผู้รับบริการทุกคนและทุกคนที่อยู่รอบข้าง ในขณะที่ทำงานอยู่ก็จะพยายามศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ นอกเหนือจากที่ได้เรียนมาไม่ว่าจะอยู่แผนกไหน เพราะตัวเองอยู่ ER/ICU เป็นงานที่ต้องการความกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไว ก็ได้จำคำอาจารย์สอน ไว้ว่า Nurse Must Alert พยาบาลต้อง Alert พยาบาลต้องเป็นคนกระปรี้กระเปร่า คำๆนี้จึงอยู่ในหัวตลอดเวลาจนถึงทุกวันนี้

สิ่งที่ตัวเองภูมิใจและประทับใจตอนที่อยู่ ER รพ.น่าน คือ ได้ช่วยหมอนิวัตต์ชัย ช่วยผู้ป่วยหนุ่มที่ตกรถไถ ปอดแตก 2 ข้าง ช่วยหมอใส่เครื่องมือ ใส่ ICD ภายใน 5 นาที ช่วยระบายเลือดในปอดทั้งสองข้าง ปรากฏว่าผู้ป่วยคนนี้อรอดชีวิต หลังจากหายผู้ป่วยก็ได้ไปบวช เรานึกไม่ถึงว่าตัวเอง ตัวแค่นี้จะช่วยหมอและช่วยให้ผู้ป่วยรอดชีวิตได้และอีกประสบการณ์หนึ่งที่ประทับใจตอนทำงานที่ตึก อนุสรณ์ 200 ปี เป็นห้องพิเศษมีหลวงปู่ที่เป็นพระเกจิตั้ง จากวัดศรีบุญเรือง มา admit ซึ่งเป็นผู้ป่วยที่ใส่เครื่องช่วยหายใจ ซึ่งการดูแลก่อนข้างที่จะยุ่งยาก ก็คิดอยู่ว่าตัวเองจะทำได้มัย แต่เมื่อผ.สั่งและไว้วางใจ เราก็ต้องทำให้ได้ ก็ได้ดูแลหลวงปู่จนกระทั่งมรณภาพ

สิ่งดีๆที่ได้รับหรือสิ่งดีๆที่เก็บเกี่ยวมีคุณค่าและอยากฝากไว้กับองค์กร

มาทำงานที่รพ.ท่าวังผา ในปี 36 ทำงานได้ไม่กี่เดือนคุณหมอมอภิชาติ ซึ่งตอนนั้นเป็นผอ.ได้มอบหมายให้เป็นหัวหน้างาน ER และมีเหตุการณ์ที่น่าประทับใจ คือผู้ป่วยไปจับปลา ได้ปลาหม่อมมาหนึ่งตัว ได้ออมปลาไว้ในปาก เพื่อจะจับปลาอีกตัวหนึ่ง ทำให้ปลาหลุดไปในคอ งาน ER ได้ช่วยกันแก้ไขสถานการณ์ เช่นการเจาะคอ แต่ในขณะนั้นหมอไม่กล้าที่จะเจาะ พี่ป้อมเลยใช้ประสบการณ์จากการทำงานที่รพ. นำมาให้คำแนะนำกับหมอ โดยใช้มีดกรีดคอและใส่ท่อต่อลงคอ และได้ปัมหัวใจ คนไข้ปอดแตก จึงได้ช่วยหมอเจาะปอด เพื่อช่วยชีวิตก่อน refer รพ.น่าน ตนเองรู้สึกประทับใจที่ได้ช่วยผู้ป่วยให้รอดชีวิต ในฐานะที่ตัวเองมีประสบการณ์เยอะกว่า ไม่ได้คิดว่าตัวเองจะเก่งกว่าหมอหรอละนะ

ประสบการณ์ที่ ward ผู้ป่วยบ้านปางสา ไปทำงานที่ภูเก็ต ตกนั่งร้านมาเอาหักเป็นอัมพาตอัมพฤกษ์ มารักษาต่อที่ ward และผู้ป่วยต้องกลับมารักษาซ้ำบ่อยครั้ง ซึ่งแต่ละครั้งผู้ป่วยจะต้องเสียค่าจ้างรถไปกลับเที่ยวละ 200 บาท หลังจากผู้ป่วยออกรพ.ไปแล้ว ก็ได้ปรึกษากับน้องๆและทีมเพื่อออกติดตามเยี่ยมบ้าน เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ได้ออกติดตามเยี่ยมบ้านพบว่าบ้านของผู้ป่วยอยู่บนคอย การเดินทางขึ้นลงลำบาก จึงได้แนะนำให้ไปตัดไม้ไผ่มาทำราว เพื่อจะได้จับเวลาเดินขึ้นลงสะดวก นอกจากนั้นยังได้เอาสาย case สีแดงมาให้ผู้ป่วยและสอนเจ้าหน้าที่อนามัย แต่ติดขัดที่ไม่มี autoclave แนะนำให้ใช้วิธีการต้มแทน และได้มีการติดตามเยี่ยมบ้านมาโดยตลอด ในที่สุดผู้ป่วยเดินได้ ตัวเองดีใจมาก เพราะผู้ป่วยเป็นอัมพาตมา 5 ปีไม่เคยคิดว่าจะเดินได้อีกครั้ง

Case ที่ 2 เป็นผู้ป่วยอุบัติเหตุรถชน เมียทิ้งมีแต่แม่ที่ดูแล ผู้ป่วยโดนมัดแขนและขาติดไว้กับเตียง เพราะผู้ป่วยจะดึงสาย NG ตลอด จึงได้มีการปรึกษาทิมสหสาขาวิชาชีพ ทั้งโภชนาการ นักกายภาพ พยาบาล แพทย์ โดยให้นักโภชนาการสอนทำอาหารให้แม่ผู้ป่วยเพราะผู้ป่วยได้รับอาหารทางสายยาง และนักกายภาพสอนฝึกเดิน หลังจากออกจากโรงพยาบาลแล้วได้อยู่กับแม่ หลังจากนั้นได้ออกเยี่ยมบ้านกับคุณยุทธไปคูพื้นบ้านได้ช่วยเทพื้นบ้าน ทำราว เพื่อให้ผู้ป่วยได้หัดเดิน ผู้ป่วยสามารถเดินได้มีชีวิตจนกระทั่งทุกวันนี้ ถ้าในสมัยนี้ที่เรียกว่าการบริการด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ ซึ่งในสมัยนั้นเราก็ไม่รู้จักหรอก แต่ก็ได้ทำเพื่อจะให้เขาดีขึ้น รู้สึกประทับใจที่เราทำแล้วทำได้ดี ทำให้คนไข้หายได้ นี่คือการประทับใจที่ได้ดูแลคนไข้มา

ในการทำงานที่กลุ่มเวชฯกับกลุ่มการพยาบาลแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ถือว่ากลับลำเลย ตัวเองไม่มีประสบการณ์เรื่องของชุมชน และมีเวลาตัดสินใจเพียงสามวันเท่านั้น ที่จะมาอยู่กลุ่มเวชฯ เมื่อรู้แล้วว่า จะต้องมาอยู่กลุ่มเวชฯก็ได้ไปหาหนังสือเกี่ยวกับพยาบาลชุมชนมาอ่านก่อนและก็นึกไปถึงเรื่องจิตปัญญา ครอบครัวยุคสมัยที่เรียนพยาบาลอาจารย์เคยสอนว่าเราจะต้องได้ใช้และต้องดูแลตั้งแต่เกิดจนตาย ก็เลยนึกถึงจิตปัญญาครอบครัวยุคสมัยนี้ได้เอาตรงนี้มาใช้ โดยนึกถึงเด็กแรกเกิด - 5 ปี ขวัญใจของลูกคือเรา เราสามารถเอามาใช้ได้กับครอบครัวยุคนี้ได้ ก็อยากจะฝากไว้กับน้องๆใครที่มีลูกวัยนี้เพราะเป็นช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ อะหยังกะป้อแม่ๆ พออายุ 6-7 ปี พระเอกของบ้านคือคุณครู สังเกตว่าเป็นจะเชื่อคุณครูเวลาคุณครูว่าอะไรก็จะเชื่อหมด พอ

ถึงวัยรุ่น ถึงมัธยม พระเอกของเขาคือเพื่อน เข้าวัยผู้ใหญ่พระเอกนางเอกก็คือแฟนหรือสามี ใครที่ยังมีลูกเล็ก อยู่ ต้องคอยสอนดีๆ เพราะเด็กเป็นเหมือนผ้าขาวอยู่ ถ้าเราอยากให้ลูกเป็นแบบไหน เราต้องเป็นต้นแบบ ให้กับลูกอย่าไปโกหกหลอกลวง ถ้าหากเราโกหก พอเขาโตขึ้นมาเขาก็จะโกหกเรา ฉะนั้นเราต้องเป็นต้นแบบที่ดี ให้กับลูก เมื่อก่อนพี่ซั๊กผ้าเองลูกก็จะมากวน พี่ก็หาคะละมังเอาผ้าผืนเล็กใส่ไปให้ลูกเล่น พอกวาดบ้านก็มา แแยงไม้กวาดก็ซื้อไม้กวาดอันเล็กให้ช่วยกันทำ พอโตมาเขาก็จะช่วยเราอันนี้คือผลสะท้อนที่ตัวเองได้ทำมา และก็เป็นประสบการณ์ที่ควรบอกต่อ และเด็ก 0-5 ปี ควรต้องได้อยู่กับพ่อแม่ เพราะพ่อแม่จะได้เป็นต้นแบบ ทุกวันนี้ที่ตัวเองรับผิดชอบเรื่องของเด็ก เช่นการตรวจพัฒนาการเด็ก ก็ใช้หลักจิตปัญญา การให้ความรู้ เรื่อง ของการให้คำปรึกษาคู่หนุ่มสาวกำลังจะแต่งงาน พอจะมีลูกก็ต้องให้ความรู้ นอกจากนั้นยังให้ความรู้แก่นักเรียนและนำเอาความรู้มาใช้ดูแลผู้ป่วย มีความภาคภูมิใจที่ตัวเองได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ทั้งหมด ท้ายที่สุดก็ดูแลแม่ของตัวเอง และก็พบวิกฤติในชีวิตอยู่ 3 ครั้ง ครั้งแรกปี 40 ลูกได้ 4 ขวบป่วยเป็น โรคคาวา ซากิหรือโรคหัดญี่ปุ่น มีอาการไข้สูง 39-40 องศา กินยาเท่าไรก็ไม่ลด หมออธิบายตีสงสัยว่าจะเป็นโรคคาวา ซากิ ซึ่งเป็นหมอกคนแรกที่วินิจฉัย ก็ได้ส่งตัวไปรพ. นาน เมื่อตรวจเลือดและ x-ray หมอบอกว่าให้ทำใจดีๆ และถามว่าจะไปรักษาที่เชียงใหม่หรือว่ากรุงเทพฯ พี่หูอื้อไปเลย เพราะต้องไปรักษาที่โรงเรียนแพทย์เท่านั้น ตัวเองก็ได้ตอบไปว่าจะไปรพ. รามาฯ กรุงเทพฯ ได้โทรหา หมออภิชาติ ให้คุณบุญชาญขับรถของโรงพยาบาล ไปส่งถึงรพ. รามาฯ และหมออภิชาติ ก็โทรหาหมอกณิต เพราะรู้จักกับหมอสันต์ ซึ่งหมอสันต์คอยอำนวยความสะดวกให้ทุกอย่าง ทั้งพาไปหาอาจารย์แพทย์จัดการเรื่องห้องพิเศษ เพื่อจะได้ดูแลลูกอย่างใกล้ชิดขณะ เดินทางไปถึงอยุธยาตัวเองตกใจมาก เพราะลูกเดินเองไม่ได้ เมื่อถึงรพ. รามาฯ ลูกได้รับยา

“Immunoglobulin” เข็มแรก อาการไข้ลดลง พุดได้ปกติ แต่ต้องฉีดถึง 3 เข็มๆ ละ 10,000 บาท ตัวเองตั้งใจที่ลูก หายเป็นปกติทั้ง อยู่มาอีก 6 เดือน สามีประสบอุบัติเหตุรถชน เกือบเป็นอัมพาต แต่ด้วยบุญที่ตัวเองทำดีมา ตลอด ทำให้สามีไม่เป็นอัมพาต วิกฤติที่ 3 แม่ไม่สบาย แต่ก็ได้ดูแลแม่มาตลอดจนแม่มาเสียชีวิต

การแทง IV ในเด็กคือการแทงเด็กก็ลองนึกถึงเด็กว่าเด็กจะดิ้นและร้องไห้ ตัวเองก็ได้ศึกษาจาก ตำราหนังสือ anatomy โดยดูเส้นเลือดว่ามันอยู่ตรงไหน เสร็จแล้วก็มาคลำกับเส้นเลือดตัวเองเป็นหลักและ ได้นำไปใช้กับลูกชายของตัวเอง ตอนที่ไปรักษาที่รพ. รามาฯ ตอนนั้นเป็นเวลาตี 4 พยาบาลเอาลูกไปแทง แขนงยังงี้ก็ไม่ได้ ก็เลยแสดงตัวตนว่าพี่เป็นพยาบาลเหมือนกัน พี่ขอแทงให้ลูกพี่เองได้ไหม น้องเขาก็บอกว่า เอาซิ เอาซิ พอมาแทงให้ลูกครั้งเดียวก็ได้ นี่ก็มาจากทฤษฎีและประสบการณ์ที่เราได้เรียนมาแล้วมาฝึกปฏิบัติ **อยากฝากไว้ว่าถ้าได้รับมอบหมายงานอะไรก็ขอให้ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ทุกครั้งที่พี่ได้ย้ายแผนก พี่ก็ไปค้นคว้าศึกษาคำอยู่ตลอดเวลา**

มันคงเป็น โอกาสและความโชคดีของเราที่เกิดมาเป็นลูกชานา ทำให้เราต้องต่อสู้ ขยัน เพราะขยัน แล้วจะทำให้ไม่อด พ่อแม่สอนมา ตัวเองเป็นคนไม่อิจฉาใคร ถ้าใครได้ดีก็ยินดีด้วย ใครมีอะไรเราไม่มีก็ช่าง มันเถอะ เช่น สร้อย แหวน เงินทอง ตัวเองจะไม่ค่อยมี หรือมีเหมือนกันแต่ก็ไม่ใส่ จะมีก็แต่นาฬิกา เพราะเรา ไร้เวลา ไม่ได้ขี้เหนียว แต่ใช้หลักการดูแลสุขภาพของตัวเอง ดูแลเรื่องอาหารการกิน ก็สามารถ ควบคุมน้ำหนักได้ โดยจะมีการประมาณข้าวให้กับตัวเอง เช่นจะกินข้าวก็ปั้นข้าวมา 1 ปั้น ถ้าหมดก็หมดแค่นั้น

ไหนแค่นั้น กินเสร็จก็รีบกินน้ำตามทันทีแล้วมันจะอึด แต่ถ้ามีผล ไม้ก็จะกินตามนั้น และพอกินมือเย็นเสร็จก็จะรีบอาบน้ำแปรงฟันก็จะไม่แตะอาหารอื่นอีก

เคยศึกษาเหมือนกัน คือใช้หลักพรหมวิหาร4 เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา คือการอยู่ร่วมกัน เช่น น้องๆที่อยู่ด้วยกันไม่เคยคิดว่าเราเป็นหัวหน้า เราก็จะคิดว่าเป็นเพื่อนร่วมงาน เราในฐานะที่เป็นหัวหน้า เป็นผู้มีประสบการณ์ เราก็จะคอยสอน คอยชี้ คอยแนะ เวลาน้องๆมีปัญหาที่ไม่เคยเอาเข้าที่ประชุมใหญ่ พี่จะเรียกน้องมาคุยเอง เรามาสอนกันเองในฐานะที่เราเป็นพี่น้องกัน เช่นพยาบาลเราเป็นพยาบาลก็ไม่ควรให้หมอมาสอน เราพยาบาลก็สอนกันเอง บอกกันเอง เตือนกันเองในฐานะที่เป็นลูกน้อง ก็ทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด ตามที่ได้รับมอบหมาย แยกแยะบทบาทของตัวเองให้ได้

ความพร้อมเปรียบเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความสามัคคี ยึดถือรพ.เป็นเหมือนบ้านหลังที่ 2 เราต้องรักรพ.ที่สำคัญไม่ว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นในที่สุดแล้วเจ้าหน้าที่ต้องมีความสามัคคีกัน

ถอดบทเรียนเรื่องราวประสบการณ์ที่มีคุณค่าของ คุณณอมศรี ทิพย์โพธิ์

1. ความขยัน หมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ สุจริตมีความปรารถนาดีต่อผู้อื่นและการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จะนำมาสู่ความสำเร็จในการทำงาน “Nurse must alert” การเป็นพยาบาลจะต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว กระจุกกระจิกอยู่เสมอ
2. ความไว้วางใจจากหัวหน้างานหรือจากผู้ใหญ่ จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีแรงใจและกำลังใจในการทำงาน
3. การแทง IV ในเด็ก โดยดูเส้นเลือดว่ามันอยู่ตรงไหน เสร็จแล้วก็มาคล้องกับเส้นเลือดตัวเองเป็นหลัก
4. คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่เลือกที่จะทำหรือเป็นคนดีได้
5. การทำงานควรใช้หลักพรหมวิหาร4 คือเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
6. เราต้องรักษาที่สำคัญไม่ว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นในที่สุดแล้วเจ้าหน้าที่ต้องมีความสามัคคีกัน